

Minister van Justitie en Veiligheid
Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Jeugdbescherming en
Huiselijk Geweld

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beleidsreactie op inspectierapport 'Justitiële aanpak van
relationeel geweld in Caribisch Nederland'

Datum
20 februari 2025

Bijlage(n)
1

1. Aanleiding

De Raad voor de rechtshandhaving (hierna: de Raad) heeft op donderdag 5 december 2024 het inspectierapport 'Justitiële aanpak van relationeel geweld in Caribisch Nederland' gepubliceerd. Dit rapport is een vervolgrapport op eerder onderzoek door de Raad naar de justitiële aanpak van huiselijk geweld in Caribisch Nederland in 2020. Op 9 december 2024 heeft u dit rapport naar de Tweede Kamer gestuurd.

De voorliggende brief met de beleidsreactie op het rapport van de Raad wordt door u beiden ondertekend. De minister van Justitie en Veiligheid is verantwoordelijk voor het Korps Politie Caribisch Nederland (KPCN) en het Openbaar Ministerie BES. De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid is verantwoordelijk voor de politieke en justitiële aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor justitiële inrichtingen en het detentiebeleid.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de beleidsreactie en deze samen met deze beslisnota te verzenden naar de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

De Raad trekt de volgende twee hoofdconclusies:

- De justitiële partijen handelen in voldoende mate conform de aanwijzing relationeel geweld van de Procureur-Generaal (PG), maar voldoen (nog) niet aan alle randvoorwaarden.
- Het merendeel van de [in 2020 door de Raad gedane] aanbevelingen zijn (deels) opgevolgd: relationeel geweld krijgt nadrukkelijker de aandacht die het verdient.

De Raad doet de volgende nieuwe aanbevelingen (ingekort):

Aan het OM BES

- Zorg voor een ketenbrede implementatie van de vastgestelde werkafspraken, rapporteer met ingang van 2024 tenminste jaarlijks aan de PG en beoordeel zaken relationeel geweld met prioriteit.

Aan het KPCN

- Intensiveer én borg bij de Basis Politiezorg (BPZ) de opbouw en het in stand houden van kennis ten aanzien van relationeel geweld, zodat meldingen van relationeel geweld beter herkend en onderkend worden. Zorg op Saba en op Sint Eustatius voor een eigen aandachtsfunctionaris en/of *train-the-trainer* relationeel geweld.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Jeugdbescherming en
Huiselijk Geweld

Aan het ministerie van Justitie en Veiligheid

- Stuur, meer dan voorheen, integraal op de opvolging van aanbevelingen van de Raad en stem dit af met de uitvoeringsorganisaties.

Datum
20 februari 2025

Tenslotte adresseert de Raad de volgende twee punten in een slotbeschouwing:

- De Raad geeft in overweging om relationeel geweld als pilot te gebruiken bij de ontwikkeling van de strafrechtketenmonitor Caribisch Nederland.
- De Raad spreekt zijn zorg uit over het ontbreken van een detentiefaciliteit op Saba en Sint Eustatius en de daaruit voortkomende knelpunten rond in verzekeringstelling en voorlopige hechtenis.

De beleidsreactie

In de beleidsreactie wordt vermeld dat de bevindingen van de Raad helpen om beleid en aanpak verder te versterken. De komende jaren worden hier verdere stappen in gezet, onder andere in het licht van de beoogde aanvaarding van de verdragen van Istanbul en Lanzarote voor Caribisch Nederland. Als onderdeel van de brede aanpak van relationeel geweld (huiselijk geweld en kindermishandeling) speelt de strafrechtelijke aanpak een belangrijke rol. Aan de hand van zeven punten wordt uiteengezet hoe de strafrechtelijke aanpak van relationeel geweld de komende jaren wordt verbeterd.

- 1- Voor de coördinatie van beleid heeft de parketleiding van het OM BES in 2024 een contactfunctionaris aangesteld voor coördinatie van beleid inzake de strafrechtelijke aanpak van relationeel geweld.
- 2- De door de Raad gesignaleerde knelpunten rond tijdige afdoeningsbeslissingen van het OM BES kwamen door een capaciteitstekort. Sinds eind 2024 is de bemensing van het OM BES weer goeddeels op orde en de verwachting is dat in 2025 afdoeningsbeslissingen vaker direct of snel genomen kunnen worden. Ook wordt in opdracht van OM BES een nieuwe werkwijze ontwikkeld voor goede en snelle afdoeningsbeslissingen ('Hustisia rápido', equivalent van de Europees Nederlandse ZSM-werkwijze), eerste opzet is naar verwachting eind 2025 gereed.
- 3- De inmiddels vastgelegde samenwerkingsafspraken tussen OM BES, KPCN en SRCN (Stichting Reclassering Caribisch Nederland) zullen als basis dienen voor jaarlijkse gesprekken met de strafrechtketen over de voortgang van de strafrechtelijke aanpak, geïnitieerd door de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Hiermee wordt ook opvolging gegeven aan de aanbeveling van de Raad aan u om meer te sturen op opvolging van Raadsaanbevelingen.
- 4- Het OM BES zal jaarlijks rapporteren aan de Procureur-Generaal over de strafrechtelijke aanpak van relationeel geweld, mede op basis van bovengenoemd strafrechtketenoverleg relationeel geweld.

- 5- U bent in gesprek met het KPCN over de wijze waarop kennis over relationeel geweld de komende jaren kan worden vergroot en op peil gehouden kan worden binnen de politieorganisatie op Bonaire, Saba en Sint Eustatius. Dit wordt in 2025 nader uitgewerkt.
- 6- De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid zal komend jaar met de strafrechterpartners werken aan het gebruik van (een) eenduidige definitie(s) van (vormen van) relationeel geweld. Op basis hiervan kan er binnen de strafrechter consistent worden geregistreerd, en kan er vervolgens door de partijen worden besloten om met de strafrechtermonitor (initiatief van de minister van Justitie en Veiligheid) ook de strafrechtelijke aanpak van relationeel geweld in Caribisch Nederland te monitoren.
- 7- De reactie op de zorgen van de Raad over het ontbreken van detentiefaciliteiten op Saba en Sint Eustatius en de gevolgen daarvan voor de afwegingen die het OM BES moet maken in voorliggende zaken, zal worden opgenomen in de beleidsreactie op het onderzoek van de Raad naar de inrichting van de rechtshandhaving op Saba en Sint Eustatius. Dit onderzoek wordt in de tweede helft van 2025 verwacht.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Jeugdbescherming en
Huiselijk Geweld

Datum
20 februari 2025

4. Toelichting

4.1 Politieke context

- De beoogde aanvaarding van de verdragen van Istanbul en Lanzarote is mede gelegen in de motie-Ceder, op basis waarvan de regering wordt verzocht alles in het werk te stellen om het Verdrag van Istanbul zo snel mogelijk te bekrachtigen voor Caribisch Nederland (*Kamerstukken II*, 2020-2021, 31839, nr. 799).
- DWJZ analyseert momenteel welke wetgeving voor Caribisch Nederland nog vereist is om te voldoen aan de bepalingen van deze verdragen. Deze analyse is naar verwachting gereed in het tweede kwartaal van 2025.
- Momenteel wordt een interdepartementaal bestuursakkoord (met de ministeries van VWS, JenV, OCW en SZW) voorbereid met de openbare lichamen die gericht zal zijn op verdere implementatie van deze verdragen in Caribisch Nederland. Hierover zult u op een later moment over worden geïnformeerd.

4.2 Financiële overwegingen

- De wijze waarop kennis over relationeel geweld binnen het KPCN wordt vergroot en geborgd wordt de komende periode nog nader onderzocht en uitgewerkt. Hierover zal nog afstemming plaatsvinden met KPCN en tussen DGPenV, DGSenB en DGRR.

4.3 Krachtenveld

De strafrechtelijke aanpak van relationeel geweld: KPCN, OM BES, SRCN, de Voogdijraad Caribisch Nederland (VRCN) en het ministerie van JenV. De bredere aanpak van relationeel geweld: o.a. de openbare lichamen, de advies- en meldpunten huiselijk geweld en kindermishandeling, de vrouwenopvang, het casusoverleg zorg- en veiligheid en het ministerie van VWS.

4.4 Strategie

Het beleid is gericht op het versterken van de strafrechtelijke aanpak -als onderdeel van een bredere totaalaanpak- van fysiek, psychisch en seksueel

geweld in de huiselijke kring in Caribisch Nederland. Samen met de beoogde aanvaarding van de verdragen van Istanbul en Lanzarote voor Caribisch Nederland, het beoogde interdepartementale bestuursakkoord met de openbare lichamen en de verschillende initiatieven ter verbetering van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling voor zowel Europees als Caribisch Nederland (bijvoorbeeld de verbetering van veiligheids- en risicotaxatie) wil het kabinet de komende jaren dit urgente maatschappelijke probleem bestrijden. Dit draagt bij aan een veiliger en rechtvaardiger samenleving op Bonaire, Saba en Sint Eustatius.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Jeugdbescherming en
Huiselijk Geweld

Datum
20 februari 2025

5 Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.